

KẾT QUẢ BƯỚC ĐẦU XÂY DỰNG ĐÔ THỊ THÔNG MINH Ở TP. HỒ CHÍ MINH

TS. BÙI THỊ NGỌC TRANG

Phó Giám đốc Học viện Cán bộ TP. Hồ Chí Minh

TP. Hồ Chí Minh triển khai Đề án xây dựng đô thị thông minh (ĐTTM) từ cuối năm 2017, gồm 3 giai đoạn. Bằng sự quyết tâm và đầu tư nghiêm túc, Thành phố đã triển khai có hiệu quả giai đoạn 1 (2017-2020) của Đề án. Trong đó, việc thiết lập nền tảng công nghệ cho ĐTTM và xây dựng các trung tâm trụ cột được ưu tiên triển khai và đã hoàn thành nhiều hạng mục cơ bản.

Xây dựng các trung tâm trụ cột

Triển khai thực hiện Đề án xây dựng ĐTTM, TP. Hồ Chí Minh tập trung xây dựng 4 trung tâm được xem là trụ cột của Đề án: *Kho dữ liệu dùng chung và phát triển hệ sinh thái dữ liệu mở; Trung tâm Điều hành ĐTTM; Trung tâm Mô phỏng và dự báo kinh tế - xã hội và Trung tâm An toàn thông tin.*

Kho dữ liệu dùng chung và phát triển hệ sinh thái dữ liệu mở (giai đoạn 1) đi vào hoạt động từ quý I-2019. Trên cơ sở tích hợp các cơ sở dữ liệu của các sở, ban, ngành, quận, huyện, *Kho dữ liệu dùng chung và phát triển Hệ sinh thái dữ liệu mở* đáp ứng nhu cầu bức thiết về giới thiệu hoạt động và khai thác dữ liệu mở của tổ chức hành chính, người dân và doanh nghiệp, nhằm phát triển chính quyền điện tử, tạo hệ sinh thái khởi nghiệp. Bên cạnh đó, hình thành một cơ sở dữ liệu mới để ứng dụng phát triển các lĩnh vực như: giao thông thông minh, giáo dục, y tế, môi trường, hạ tầng ngầm, cấp thoát nước, chống ngập... Nhằm tiếp tục nâng cao hiệu quả hoạt động của *Kho dữ liệu dùng chung và phát triển Hệ sinh thái dữ liệu mở*, ngày 28-11-2019 UBND Thành phố đã ban

hành *Quy chế tích hợp, quản lý, vận hành, khai thác Kho dữ liệu dùng chung của Thành phố*. Qua đó, tạo hành lang pháp lý cho việc tổ chức tạo lập, tích hợp, khai thác, sử dụng các cơ sở dữ liệu dùng chung.

Trung tâm điều hành ĐTTM, trong giai đoạn 1 đã triển khai thí điểm kết nối, tích hợp dữ liệu các hệ thống camera giám sát trên địa bàn và một số ứng dụng lên Hệ thống 1022 (Công thông tin tiếp nhận và giải đáp thông tin cho người dân, doanh nghiệp và tổ chức) để phục vụ cho công tác chỉ đạo, điều hành. Hơn 1.000 camera đã tích hợp về trung tâm điều hành, trong đó phân tích nâng cao dữ liệu cùng lúc 50 camera gồm nhận diện khuôn mặt, nhận dạng loại phương tiện, phát hiện đám đông, các sự cố về giao thông, an ninh trật tự...

Cùng với triển khai Trung tâm điều hành ĐTTM, Thành phố đã hình thành *Trung tâm điều hành giao thông thông minh (ITS)* dưới hình thức hợp tác công tư PPP, trên cơ sở nền tảng *Trung tâm Quản lý đường hầm sông Sài Gòn*. Các bước đã hoàn thành cơ bản, kết nối 188 nút giao thông về Trung tâm điều hành. Hiện đã có thể điều khiển từ xa, đồng thời đang

xây dựng kịch bản để tiến tới điều khiển tự động theo ngày, theo mùa. Với Trung tâm ITS, cơ quan quản lý Nhà nước sẽ điều phối thời lượng đèn giao thông phù hợp với tình hình giao thông thực tế tại các giao lộ; bố trí hệ thống máy bắn tốc độ tự động xử lý vi phạm giao thông...

Trung tâm mô phỏng và dự báo kinh tế - xã hội khánh thành và đi vào hoạt động (giai đoạn 1) tháng 8-2019. Hiện Trung tâm đã hoàn thành tài liệu tổng hợp về phương pháp luận, từ đó xây dựng cơ sở khoa học và thực nghiệm cho các hoạt động nghiên cứu, tham mưu về dự báo kinh tế - xã hội; xây dựng cơ sở dữ liệu ban đầu từ số liệu do các cơ quan chức năng trong nước công bố và số liệu từ một số tổ chức quốc tế. Theo đó, thiết kế phiên bản thử nghiệm trình diễn dữ liệu và mô hình của một số chỉ số kinh tế - xã hội chủ yếu.

Trung tâm An toàn thông tin Thành phố cơ bản hình thành khi *Đề án thành lập Công ty Cổ phần vận hành Trung tâm An toàn thông tin Thành phố* được UBND Thành phố phê duyệt (tháng 12-2018), đặt tại Khu công nghệ cao. Hiện Công ty đang tích cực triển khai xây dựng các quy chế vận hành của Trung tâm như: Quy chế phối hợp giữa Trung tâm với các đơn vị liên quan (Trung tâm Công nghệ thông tin và truyền thông, Cục An toàn thông tin, Trung tâm ứng cứu khẩn cấp máy tính Việt Nam...); Quy chế về công tác kiểm tra, giám sát an toàn thông tin.

Triển khai Kiến trúc Chính quyền điện tử

Ngày 28-9-2018, UBND thành phố đã ban hành Quyết định số 4250/QĐ-UBND phê duyệt Kiến trúc Chính quyền điện tử TP. Hồ Chí Minh, trên cơ sở kiện toàn Ban Chỉ đạo Chương trình ứng dụng và phát triển công nghệ thông tin Thành phố. Đây là một kế hoạch tổng thể giúp định hướng triển khai một cách thống nhất và đồng bộ ứng dụng công nghệ thông tin trong các cơ quan nhà nước của Thành phố, đáp

ứng các mục tiêu chiến lược phát triển Thành phố thành một ĐTTM. Kiến trúc Chính quyền điện tử của TP. Hồ Chí Minh tuân thủ Khung Kiến trúc Chính phủ điện tử Việt Nam; đồng thời bám sát theo Đề án Xây dựng TP. Hồ Chí Minh trở thành ĐTTM giai đoạn 2017-2020, tầm nhìn đến năm 2025. Trong đó, tập trung xây dựng Chính quyền điện tử trên cơ sở công nghệ dữ liệu lớn, dữ liệu mở, trí tuệ nhân tạo, điện toán đám mây và tận dụng mạng xã hội để cung cấp các dịch vụ công thông minh cho người dân và doanh nghiệp; triển khai Nghị định số 61/2018/NĐ-CP của Chính phủ về thực hiện cơ chế một cửa, một cửa liên thông trong giải quyết thủ tục hành chính, nâng cấp hệ thống công dịch vụ công trực tuyến mức độ 3 và 4 tập trung kết nối với hệ thống vận hành cơ chế một cửa, một cửa liên thông và hệ thống quản lý chất lượng ISO điện tử.

UBND Thành phố cũng chỉ đạo các sở, ban, ngành, UBND các quận, huyện căn cứ vào Kiến trúc Chính quyền điện tử Thành phố, xây dựng Kế hoạch ứng dụng công nghệ thông tin năm 2019 và các năm tiếp theo; tăng cường công tác triển khai ứng dụng các giải pháp công nghệ hiện đại trong quản lý, quản trị tại đơn vị, nhằm nâng cao chất lượng phục vụ người dân và doanh nghiệp. Hiện tại, Quận 1 và Quận 12 đang thực hiện thí điểm Đề án trong một số lĩnh vực, bước đầu cho kết quả khả quan.

Quy tụ đội ngũ trí thức

Triển khai Đề án xây dựng ĐTTM, Thành ủy, UBND TP. Hồ Chí Minh đã ban hành nhiều văn bản và phê duyệt các đề án nhằm tạo điều kiện pháp lý cho các đơn vị quy tụ đội ngũ trí thức, tạo cho họ môi trường thuận lợi trong nghiên cứu khoa học, lao động sáng tạo. Điển hình như: Đề án đào tạo, bồi dưỡng nguồn nhân lực khoa học và công nghệ Thành phố giai đoạn 2017-2020; Kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng đối với nữ cán bộ, công chức, viên chức

của Thành phố đến năm 2020; Quy chế thực hiện thí điểm một số chính sách thu hút chuyên gia khoa học và công nghệ vào làm việc tại 4 đơn vị Khu Công nghệ cao, Khu Nông nghiệp công nghệ cao, Viện Khoa học và Công nghệ tính toán và Trung tâm Công nghệ sinh học; Quy chế sử dụng kinh phí hỗ trợ từ ngân sách Thành phố cho một số nội dung hoạt động của Liên hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật giai đoạn 2016-2021...

Thành phố quan tâm phát triển các khu, trung tâm công nghệ cao, viện nghiên cứu để tạo môi trường làm việc hiện đại, chuyên nghiệp, thu hút trí thức khoa học - công nghệ tham gia nghiên cứu, học tập, sản xuất. Thúc đẩy các hoạt động sáng tạo khoa học - công nghệ, khởi nghiệp thông qua việc đầu tư xây dựng khu sáng tạo khởi nghiệp, xây dựng các quỹ hỗ trợ vốn và các vườn ươm doanh nghiệp khởi nghiệp. Thành lập các hội đồng như: Hội đồng khoa học, Hội đồng Hiệu trưởng các trường đại học... nhằm phát huy tốt hơn đội ngũ trí thức của Thành phố trong việc tư vấn, phân biện giúp Lãnh đạo Thành phố có chủ trương, quyết sách đúng đắn trong xây dựng và phát triển Thành phố. Thành lập Câu lạc bộ khoa học và kỹ thuật người Việt Nam ở nước ngoài, thu hút khoảng 200 trí thức hoạt động trên nhiều lĩnh vực tham gia. Đẩy mạnh hợp tác giữa các trường đại học, viện nghiên cứu nhằm phát triển các dự án khoa học - công nghệ và thực hiện một số chính sách ưu đãi để thu hút chuyên gia, nhà khoa học.

Về đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao, các trường đại học đẩy mạnh việc triển khai các chương trình đào tạo cử nhân, kỹ sư chất lượng cao, các chương trình tiên tiến, liên kết nước ngoài... Một số trường đại học đã mời được nhiều chuyên gia, giáo sư ở các nước Mỹ, Nhật, châu Âu về làm việc, giảng dạy tại trường từ vài tháng đến 2-3 năm. Thành phố có chính sách ưu tiên tạo môi trường công tác

tốt để thu hút trí thức giỏi từ nguồn sinh viên tốt nghiệp loại giỏi trong tuyển dụng công chức, viên chức. Đến nay, toàn Thành phố có 12.673 người hoạt động trong lĩnh vực nghiên cứu và phát triển (1.940 tiến sĩ, 5.324 thạc sĩ; 5.140 cử nhân đại học, 269 cử nhân cao đẳng). Trong đó, trường đại học là khu vực thu hút số lượng cán bộ nghiên cứu đông nhất (8.062 người, chiếm 63,62%), tiếp sau là các tổ chức khoa học và công nghệ của Nhà nước (3.953 người, chiếm 31,19%).

Xây dựng TP. Hồ Chí Minh trở thành ĐTTM có ý nghĩa chiến lược đối với sự phát triển của Thành phố. Để xây dựng thành công ĐTTM, nhất thiết TP. Hồ Chí Minh phải có chính sách đồng bộ và đột phá hơn nữa. Trong đó, việc xây dựng và phát huy vai trò của đội ngũ trí thức, chuyên gia khoa học và công nghệ là giải pháp quan trọng. Bên cạnh đó, việc triển khai xây dựng ĐTTM đòi hỏi phải bám sát công nghệ hiện đại; cần có khả năng dự đoán, dự báo sự phát triển công nghệ trong tương lai để có thể lựa chọn công nghệ mang tính mở, có khả năng chuyển đổi, tích hợp toàn diện □

VỀ BỔ SUNG, HOÀN THIỆN...

(Tiếp theo trang 36)

ban hành quy định khung về quy chế làm việc của cấp ủy cơ sở (quy chế làm việc mẫu) để thực hiện thống nhất trong toàn Đảng. Trên cơ sở đó, các cấp ủy cơ sở căn cứ tình hình, đặc điểm cụ thể của mình xây dựng quy chế làm việc của cấp ủy (tổ chức đảng) cho phù hợp và báo cáo cấp ủy cấp trên trực tiếp; cấp ủy cấp trên trực tiếp xem xét và ban hành quy chế làm việc của cấp ủy từng cơ sở để thực hiện và thường xuyên kiểm tra, giám sát, đôn đốc việc thực hiện. Khi tình hình thực tế thay đổi cần phải bổ sung, sửa đổi thì cấp ủy cơ sở báo cáo cấp ủy cấp trên trực tiếp bổ sung, sửa đổi cho phù hợp □